

Cicle "Descarbonització en l'edificació"

Construcció Industrialitzada i descarbonització

Ferran Bermejo Nualart

Director Tècnic

ITeC

22.06.2026

Amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

Organitza

Enginyers
Industrials de Catalunya

ITeC

El Canvi de Paradigma: De “Construir” a “Acoblar”

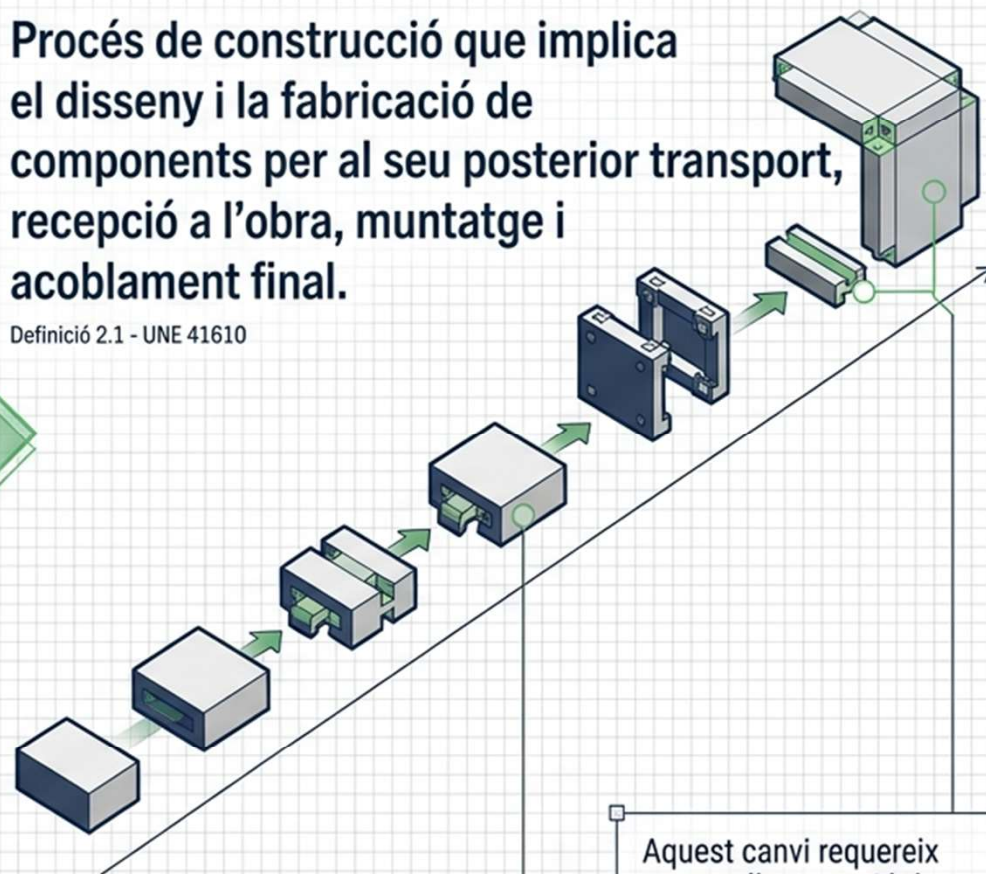
ITeC

La construcció convencional és un procés in situ, lineal i altament dependent de l'entorn, on les matèries primeres es transformen directament a la intempèrie.

Procés de construcció que implica el disseny i la fabricació de components per al seu posterior transport, recepció a l'obra, muntatge i acoblament final.

Definició 2.1 - UNE 41610

Aquest canvi requereix passar d'una gestió de materials a una gestió de processos industrials.

Matriu Diagnòstica: Dos Models de Treball

Subministrament massiu **in situ**.
Execució depenent de la climatologia.

Procés de **segon nivell (offsite)**.
Entorn de fàbrica controlat.

Matèria primera modelada sobre el terreny.

Components de precisió prefabricats.

Alt volum de mermes no classificables.

Optimització estricta;
residu gairebé nul a l'obra.

La Sostenibilitat com a Sistema Integral

La transició cap a la industrialització no respon només a una necessitat de rapidesa, sinó a una reestructuració completa de l'impacte estructural.

TÈCNIC: Disseny, desmuntatge i rastreig del cycle de vida.

ECONÒMIC: Rendibilitat mitjançant la gestió del temps i la reducció de residus.

SOCIAL: Impacte directe sobre els treballadors, la diversitat i l'entorn urbà.

Aquests tres eixos converteixen la **innovació constructiva** en un **estàndard avaluable**.

Sostenibilitat Tècnica: El Cicle de Vida del Component

Disseny per al Desmuntatge (DfD)

Creació d'estructures reversibles que permeten la reutilització en lloc de la demolició.

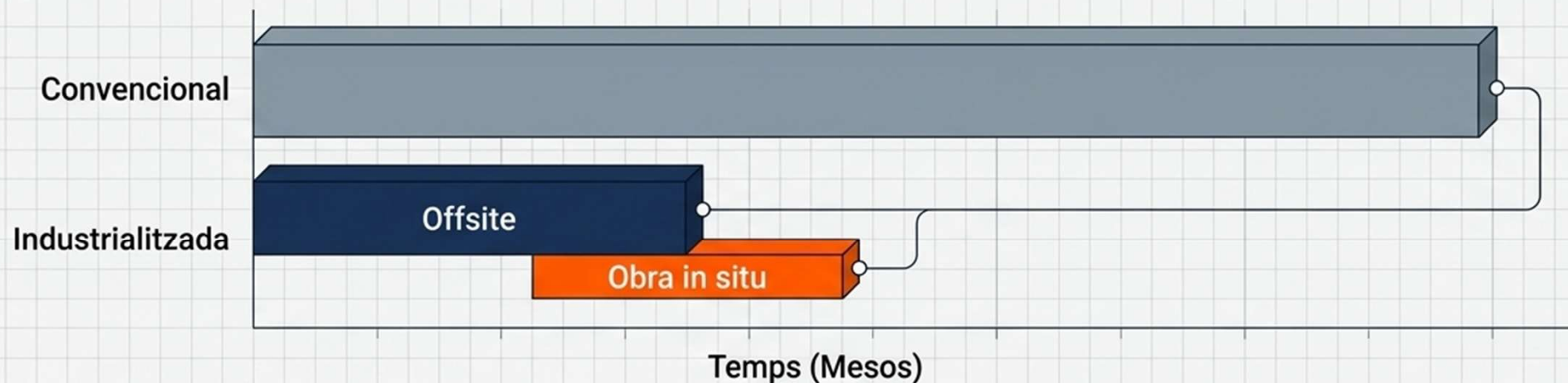
Eficiència de Materials

Control mil·limètric de toleràncies des de la factoria, eliminant el concepte de merma *in situ*.

Sostenibilitat Econòmica: L'Equació del Temps

La viabilitat econòmica s'aconsegueix reduint l'exposició a imprevistos i accelerant el retorn de la inversió.

Estalvi Directe

Reducció dràstica de despeses per gestió de residus a l'abocador i ajustament mil·limètric de la compra de matèria primera.

Costos Ocults - Indirectes i Financers

Un projecte lliurat en la meitat de temps significa:

- Reducció de costos financers estructurals.
- Menor despesa en infraestructures auxiliars de llarga durada.
- Retorn de la inversió (ROI) més d'hora gràcies a l'explotació anticipada de l'actiu.

Sostenibilitat Social: L'Impacte Humà i Urbà

Seguretat i Ergonomia

Traslladar la construcció a un entorn offsite controlat redueix exponencialment els riscos laborals per caigudes o inclemències climàtiques i millora l'ergonomia.

Inclusió i Relleu

La robotització i la precisió industrial atreuen nous perfils professionals (especialistes digitals i tècnics), facilitant la inclusió natural de dones i perfils joves en un sector tradicionalment envellit.

L'Entorn Viu

Reducció massiva de la petjada d'impacte en entorns urbans densos: disminució radical del trànsit de camions pesants, de la contaminació acústica (soroll continu) i de la brutícia a peu d'obra.

Introducció a la Norma UNE 41610:2026

Definició, classificació i càlcul de l'Índex d'Industrialització (IdI).

OBJECTE:

Establir un marc comú de referència, per tal de permetre una avaluació objectiva, comparable i reproduïble de la industrialització assolida, independentment de la tipologia edificatòria o tecnologia emprada.

CAMP D'APLICACIÓ: Edificis de nova planta i intervencions de rehabilitació, ampliació o reforma (residencial, terciari, industrial, dotacional). Ús voluntari, rigor estandarditzat.

Índice

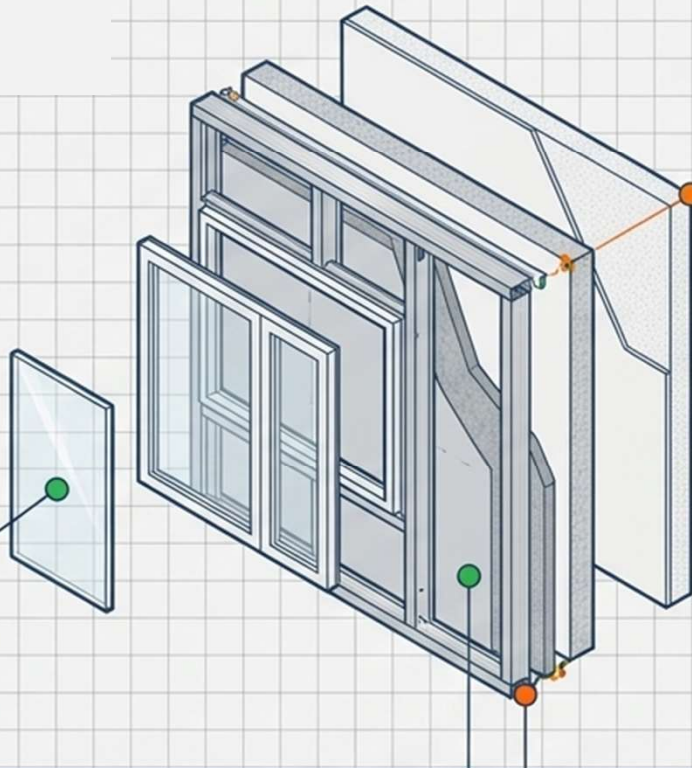
0	Introducción.....	4
1	Objeto y campo de aplicación.....	4
2	Términos y definiciones.....	5
3	Clasificación.....	6
3.1	Generalidades.....	6
3.2	Según su función o funciones en la edificación.....	6
3.2.1	Generalidades.....	6
3.2.2	Estructurales.....	6
3.2.3	Envolvente.....	6
3.2.4	Divisiones interiores.....	6
3.2.5	Instalaciones.....	6
3.2.6	Acabados.....	7
3.3	Según su geometría predominante.....	7
3.3.1	Generalidades.....	7
3.3.2	Lineales o unidimensionales (1D).....	7
3.3.3	Bidimensionales (2D).....	7
3.3.4	Tridimensionales (3D).....	7
4	Método de cuantificación del IdI.....	7
5	Bibliografía.....	8
Anexo A (Informativo)	Índices complementarios al Índice de Industrialización (IdI).....	9

Exemple: un component industrialitzat 2D

Fabricació Offsite (2.9):
Acció realitzada en instal·lació industrial.

Element (2.3):
Peça o part fabricada industrialment.

Component (2.2):
Part de l'edifici formada per l'agregació d'elements, fabricada industrialment, amb traçabilitat.

L'ACCIÓ A L'OBRA

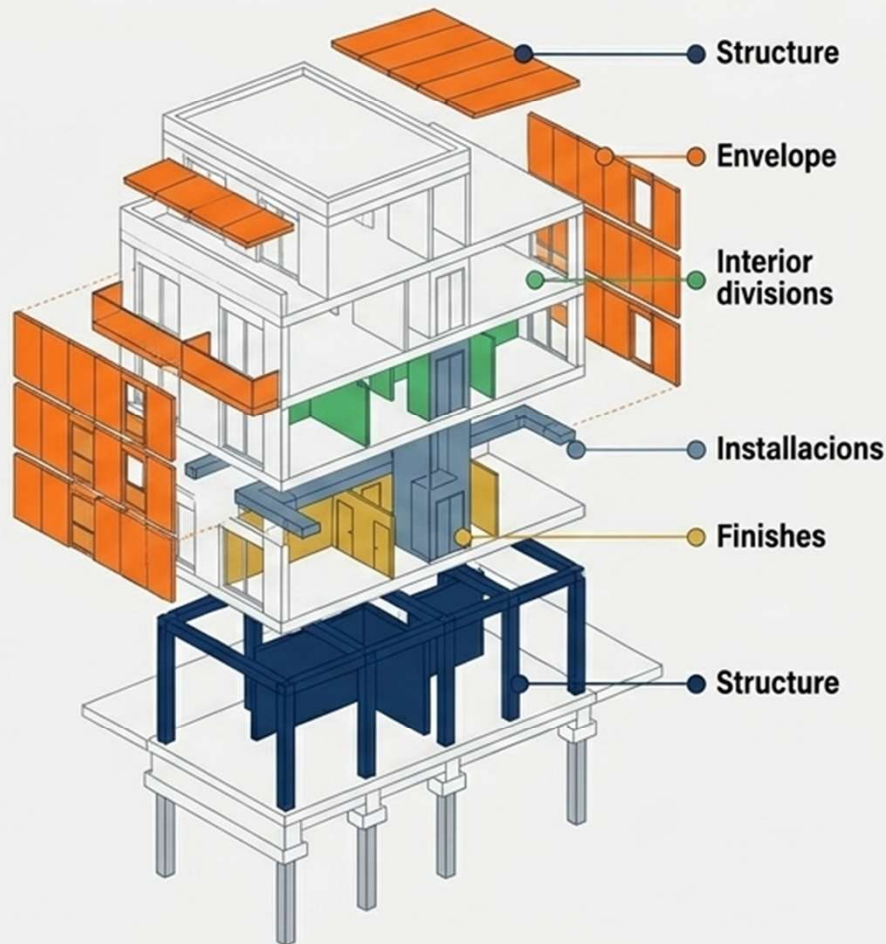

Muntatge (2.4):
Operacions per col·locar el component (itzat, ajust, toleràncies).

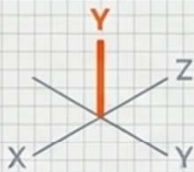
Acoblament (2.5):
Fase final de connexió definitiva en la posició prevista pel projecte.

Classificació Funcional de Components (UNE 3.2)

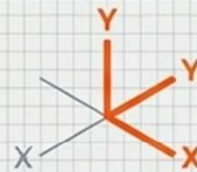
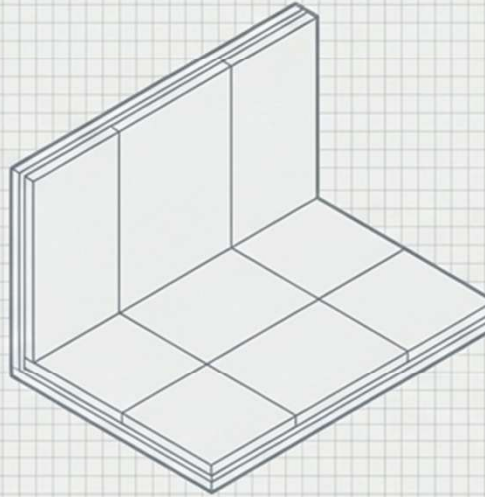
- Classe 1: Estructurals (3.2.2)**
 Pilars, bigues, forjats, murs portants, nuclis d'escala o cimentacions (sabates, pilots).
- Classe 2: Envolupant (3.2.3)**
 Panells de tancament vertical, panells de coberta, balcons, fusteria exterior.
- Classe 3: Divisions interiors (3.2.4)**
 Envans i particions lleugeres.
- Classe 4: Instal·lacions (3.2.5)**
 Conductes de clima, unitats-3D per a lavabos, nuclis verticals, ascensors.
- Classe 5: Acabats (3.2.6)**
 Fusteria industrialitzada (portes), revestiments modulars.

Classificació Geomètrica: L'Evolució Dimensional (UNE 3.3)

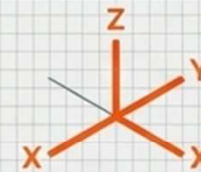
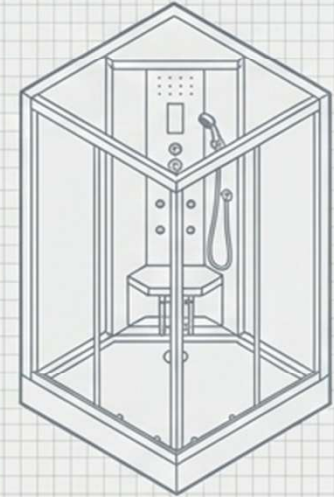
1D - Lineals.

Predomina una de les tres dimensions fonamentals (x, y, z).
Ex: Pilars, bigues.

2D - Bidimensionals.

Dues dimensions predominants.
Formen components superficials.
Ex: Panells, lloses.

3D - Tridimensionals.

Cap dimensió predomina.
Components volumètrics complets.
Ex: Lavabos o habitacions completes.

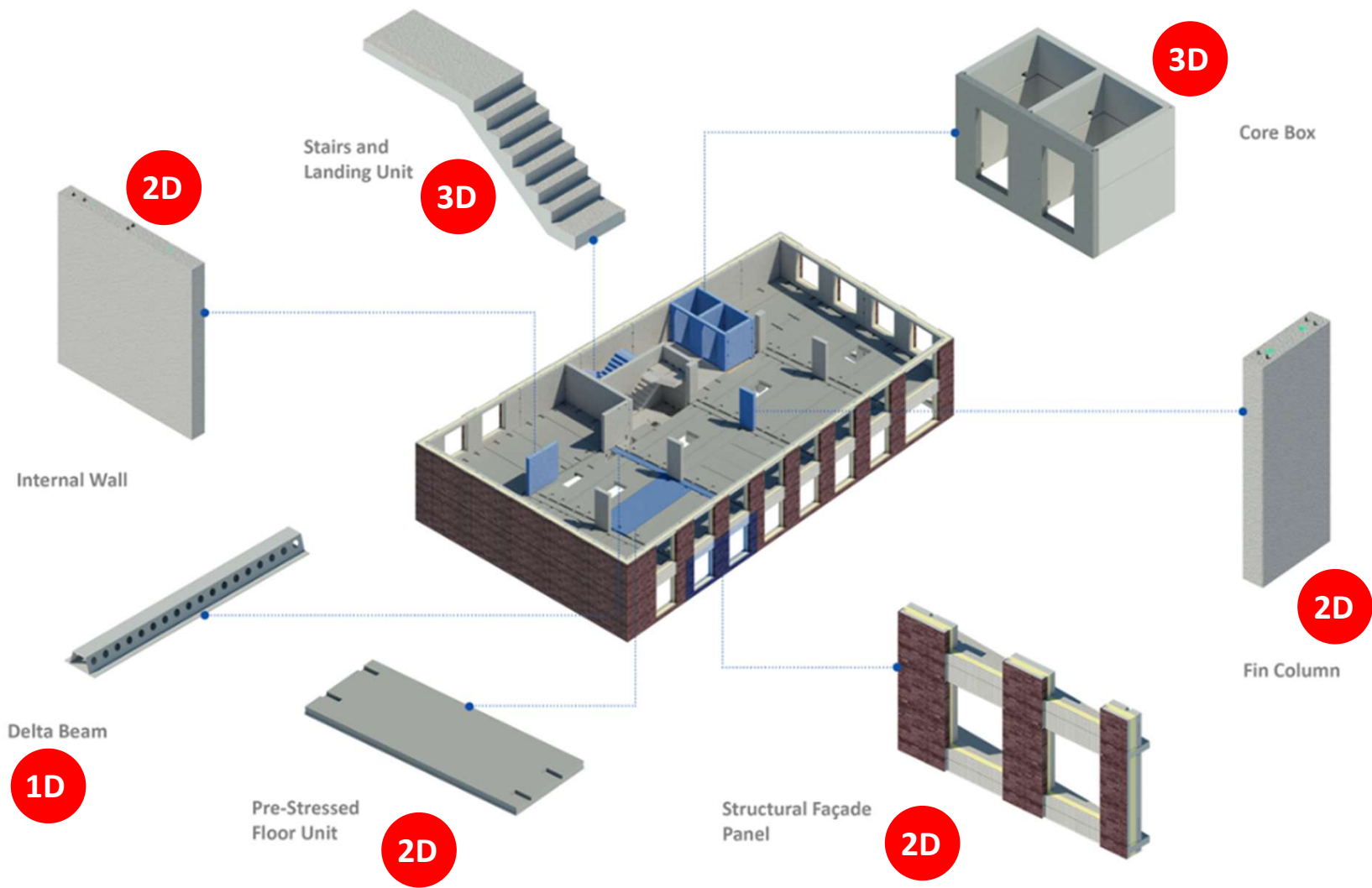
Mesurant la Industrialització: L'Índex (IdI)

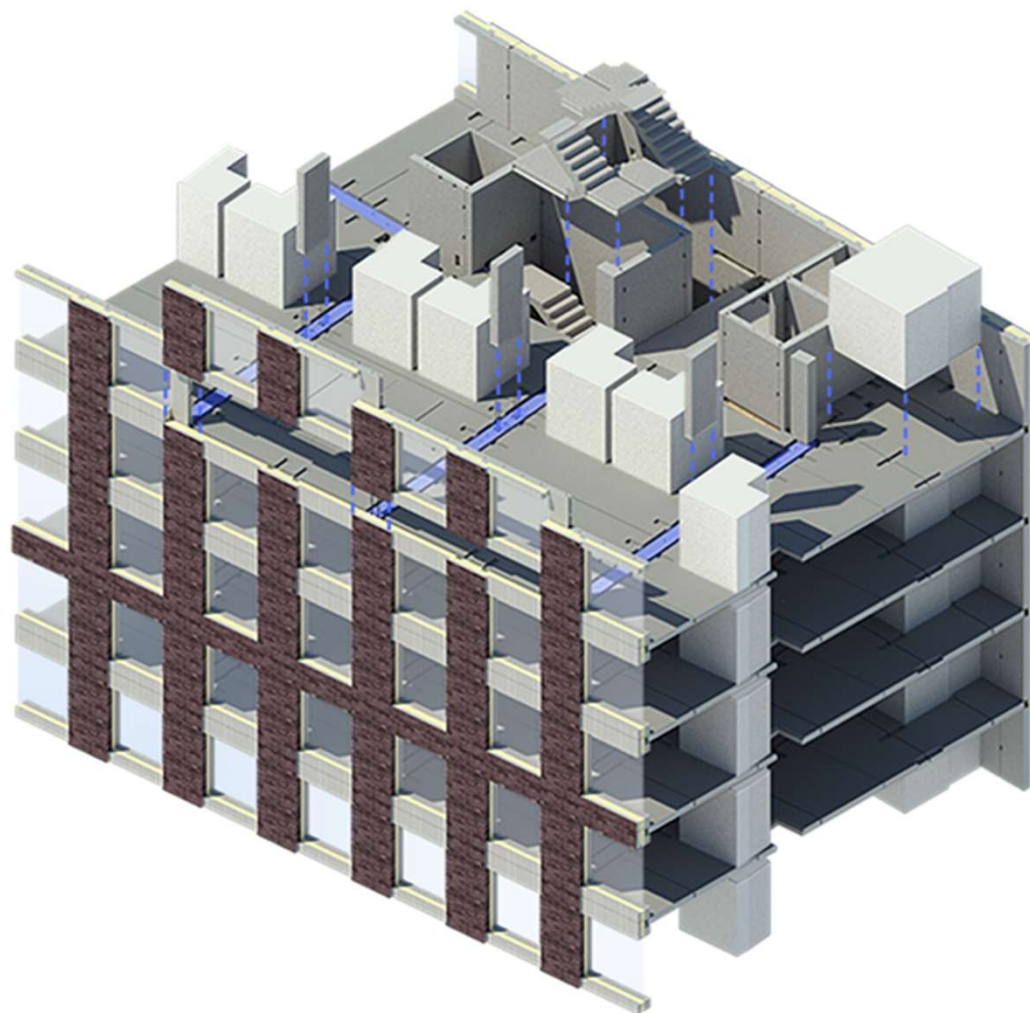
PEM industrialitzat: El Pressupost d'Execució Material corresponent exclusivament als components industrialitzats.

$$IdI = \frac{\text{PEM industrialitzat}}{\text{PEM}} \times 100(\%)$$

PEM: El Pressupost d'Execució Material total de l'edifici (incloent-hi costos directes i control de Seguretat i Salut).

Nota de càlcul: El càlcul es basa exclusivament en magnituds econòmiques objectives. L'índex final s'expressa sempre com un percentatge quantitatiu que indica l'esforç industrial d'un projecte.

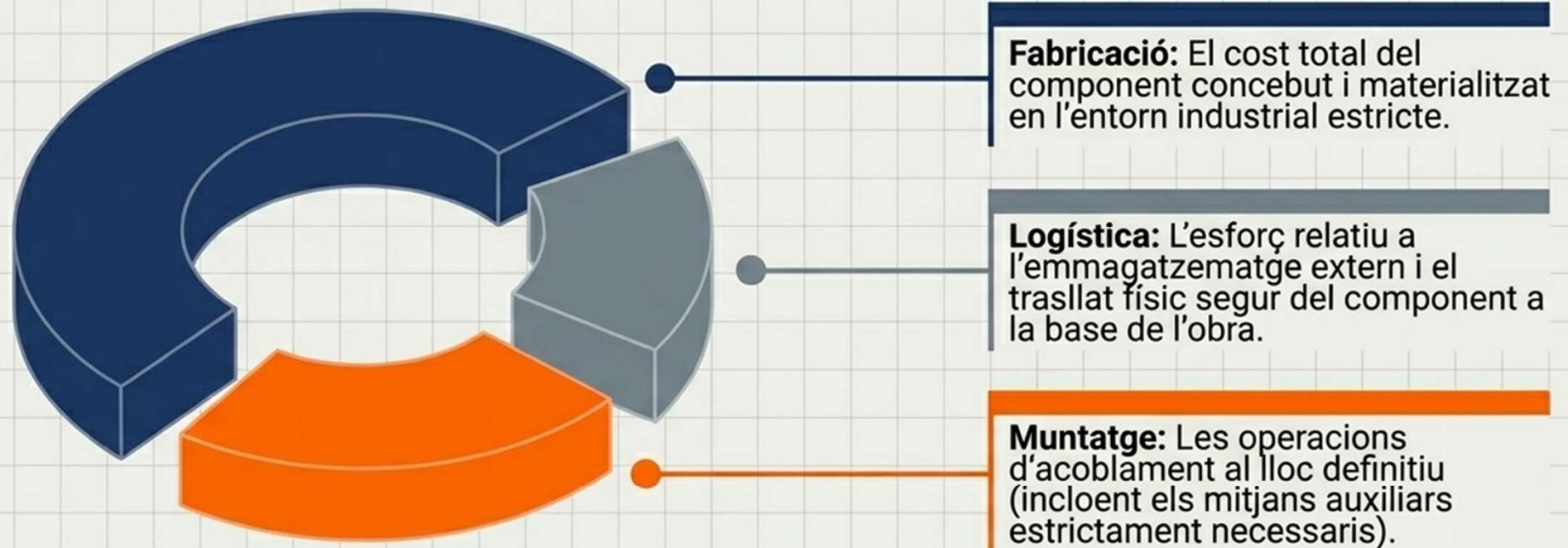

Anatomia del PEM Industrialitzat

Segons l'apartat 4 de la norma UNE 41610, la part del PEM que consolida la industrialització es compon exclusivament d'aquests tres grans blocs:

Exclusió explícita: Aquesta norma no inclou aquelles tasques realitzades a obra diferents a la recepció, muntatge i acoblament dels components industrialitzats.

Anàlisi de detall: Índexs Complementaris (Annex A)

Per comparar solucions constructives de manera eficaç, la norma permet descompondre el cost del component en **tres percentatges respecte al Cost Total del Component Industrialitzat**.

(Costefabricació + Costelogística + Costemontaje)

ICF = [Coste fabricació / Coste Componente Industrializado] × 100 (%)

Índex Complementari de Fabricació.

Mesura el pes de les hores de factoria.

$$\left[\frac{\text{Cost Fabricació}}{\text{Cost Total}} \right] \times 100$$

ICL = [Coste logística / Coste Componente Industrializado] × 100 (%)

ICS = [Coste montaje / Coste Componente Industrializado] × 100 (%)

Índex Complementari de Logística.

Avalua l'impacte d'acostar la cadena de subministrament.

$$\left[\frac{\text{Cost Logística}}{\text{Cost Total}} \right] \times 100$$

Índex Complementari de Muntatge.

Quantifica la facilitat mecànica de l'acoblament en obra.

$$\left[\frac{\text{Cost Muntatge}}{\text{Cost Total}} \right] \times 100$$

Sostenibilitat Tècnica

Concepte clau	Contribució descarbonització
Optimització estructural	Ajust de càlcul i ajust de coeficients
Tria de materials/productes	Materials de baixa energia embeguda o embornals de CO2
Eficiència de muntatge	Reducció de maquinària, menys pesada i menys temps d'ús
Qualitat energètica	Major control per a garantir mínims d'energia operativa
Eficiència en desmuntatge	En treballs de manteniment i al final de vida útil

Sostenibilitat Econòmica

Concepte clau	Contribució descarbonització
Reducció de residus	Política de zero residus a fàbrica front a gestió de residus, valorització o transport a abocador
Logística Just in Time	Transport òptim, reducció d'aplegaments. Menor quantitat de viatges de petits proveïdors.
Durabilitat dels actius	Reducció i facilitació del manteniment, amb repercussió sobre vida útil millorada
Certesa econòmica	Limitació de les desviacions econòmiques que respecten les previsions de projecte.
Economia circular	L'edifici com a banc de materials.

Sostenibilitat Social

Concepte clau	Contribució descarbonització
Mobilitat laboral	Desplaçaments de personal optimitzats i estables, amb accés a transport col·lectiu i reduint la dispersió geogràfica.
Seguretat laboral	Entorn controlat, reducció d'accidents, de baixes i rescats.
Treball més inclusiu	Major accessibilitat general i de la dona en particular.
Tracció i retenció de talent	Condicions de treball bones, digitalització, automatització, robòtica.
Reducció de molèsties urbanes	Menor ocupació de via pública, de contaminació acústica, i millora de salut urbana

Estratègia de prioritització de descarbonització

Prioritat		Aspectes a considerar
Prioritat 1	(80% de l'impacte)	Estructura i envolupant
Prioritat 2	(15% de l'impacte)	Eficiència en l'etapa d'ús
Prioritat 3	(5% de l'impacte)	Logística, mobilitat, residus

**Potencial reducció de CO2 de la construcció industrialitzada
front a la construcció convencional**

30% - 60%

Segons índex d'industrialització i d'altres variables

Ferran Bermejo Nualart

Director tècnic de l'ITeC

fbermejo@itec.cat

www.itec.cat

Amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

Organitza

Enginyers
Industrials de Catalunya

ITeC